

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Автомобілів і транспортної інфраструктури» (№ 107)

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Виробнича практика»

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	27 «Транспорт та послуги»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	274 «Автомобільний транспорт»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	«Автомобілі та автомобільне господарство»

Рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник : Доля К.В., д-р.техн. наук, доцент каф.107

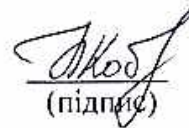

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри (№107)

Автомобілів і транспортної інфраструктури
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

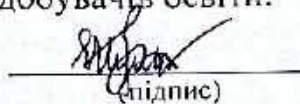
Завідувач кафедри к.т.н., доцент
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Наталія КОБРИНА
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач 133т

(підпис)

Валерій ШУЛЬЖЕНКО
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Загальна інформація про викладача

ПІБ: Доля Костянтин Вікторович

Посада: професор кафедри автомобілів і транспортної інфраструктури

Науковий ступінь: доктор технічних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

1. ГІС на транспорті;
2. виробничі системи на транспорті;
3. інженерія людського чинника. ;

Напрями наукових досліджень:

- пасажирські перевезення.

Контактна інформація: k.v.dolia@gmail.com

2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Форма навчання	денна
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<u>денна</u> : 3 кредити ЄКТС /90 годин <u>заочна</u> : 3 кредити ЄКТС /90 годин
Види занять	лекційні, практичні заняття.
Види контролю	контроль – залік.
Мова викладання	Українська
Анотація	Виробнича практика є обов'язковою складовою підготовки фахівців, спрямованою на закріплення та практичне впровадження теоретичних знань у сфері автомобільного транспорту. Дисципліна передбачає безпосереднє ознайомлення з діяльністю автотранспортних підприємств (АТП) або профільних сервісних центрів. Основний зміст охоплює технологію технічного обслуговування (ТО) і ремонту рухомого складу, а також аналіз техніко-експлуатаційних та економічних показників роботи підприємства. Результатом практики є формування у здобувачів професійних компетентностей, необхідних для самостійної роботи в умовах виробництва та підготовка матеріалів для кваліфікаційної роботи.
Мета	Закріплення й поглиблення знань, їх систематизація й вдосконалення теоретичних знань, які отримані під час вивчення професійних дисциплін. Метою можна вважати й отримання навиків застосування їх у реальних виробничих умовах. Метою є й набуття практичних навичок у сфері технічного обслуговування (ТО), ремонту, діагностики автомобільного транспорту, а також в організації та управлінні транспортними процесами на автотранспортному підприємстві (АТП).
Завдання	Навчальна дисципліна має визначене коло задач перед здобувачами, а саме вони мають: • вивчити організаційну структуру виробничо-технічної служби АТП, ознайомитися з функціями інженерно-технічного персоналу. • ознайомитися з виробничою базою підприємства: плануванням, обладнанням та спеціалізацією зон (дільниць) технічного обслуговування (ТО-1, ТО-2) та поточного ремонту (ПР). • вивчити технологічні процеси та послідовність

	виконання робіт із технічного обслуговування та ремонту основних систем автомобілів (двигун, ходова частина, трансмісія). • освоїти методи та засоби технічної діагностики рухомого складу, що використовуються на підприємстві. • проаналізувати систему обліку та контролю витрат паливно-мастильних матеріалів (ПММ) та запасних частин. • вивчити та дотримуватися норм і правил охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії на робочих місцях. До задач можна віднести й набуття практичних навичок у сфері технічного обслуговування (ТО), ремонту, діагностики автомобільного транспорту, а також в організації та управлінні транспортними процесами на автотранспортному підприємстві (АТП).
Методи навчання	Безпосередньо при проведенні виробничої практики із здобувачами за спеціальністю «Автомобільний транспорт» можна віднести такі: метод безпосередньої участі та діяльності (за наявності можливості), метод дослідження та аналізу й метод прийняття рішень та наставництва. Дані методи є використовуються здобувачами при: 1.Прийнятті участі у виробничому процесі для набуття практичних навичок, участі у ТО та ремонті, виконанні окремих операцій із технічного обслуговування, ремонту або діагностики рухомого складу під контролем наставника. Окремо можна використати підхід при якому методом є імітаційне стажування здобувача на окремій посаді й тимчасове виконання функцій конкретної посади (наприклад, помічник майстра дільниці, помічник диспетчера). 2. Метод дослідження й аналізу є припустимим для опанування сучасної літератури, збору, фіксації та критичного аналізу виробничих даних та документації. Метод дослідження передбачає системний (комплексний) підхід до аналізу виробничих процесів автомобільного транспорту. На виконання даного методу здобувачам рекомендовано й спостереження за виробничими процесами, а також аналіз первинної документації. Метод дослідження рекомендовано застосовувати для формування навичок інженерного мислення та вирішення виробничих проблем, розробки та обґрунтування рішень для реальних або типових проблем, що виникають на АТП (наприклад, оптимізація

	маршруту, економічне обґрунтування ремонту). 3. Метод наставництва є доцільним для передачі професійного досвіду від досвідчених працівників.
Методи контролю	<i>Підсумковий контроль: залік</i>

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практика поєднує теоретичне вивчення організації процесів та особисту участь студентів у виконанні основних робіт із технічного обслуговування (ТО) транспортних засобів (ТЗ) на базі експлуатаційних підрозділів авіаційних та автомобільних підприємств.

1. Організація та Забезпечення технічного обслуговування (ТО).

Вивчення організації періодичного ТО (ПТО) в авіапідприємствах, структури цехів ПТО та завдань служб Авіаційно-технічної бази (АТБ) щодо забезпечення ПТО.

Ознайомлення з процесами загального сервісного обслуговування автомобілів.

Оформлення документації з пошуку та усунення несправностей.

2. Технічне обслуговування елементів кузова та салону.

Огляд кузова, оскління салонів, дверей, кришок люків.

Перевірка блокування дверей.

Чищення дренажних отворів.

Контроль корозії обшивки кузова.

3. Обслуговування систем шасі та ходової частини.

Огляд шин і коліс. Вимір манометром тиску в шинах. Перевірка зношення гальмових дисків, барабанів і протектора коліс.

Огляд підвіски, перевірка пружин та амортизаторів. Контроль амортизаторів та пружин підвіски.

Зміна мастила підшипників передніх і задніх коліс. Огляд ступиць, підшипників, гальмових механізмів.

Перевірка роботи гальмових систем.

4. Обслуговування системи рульового керування та трансмісії.

Огляд руля та колонок. Перевірка плавності ходу, огляд шарнірних з'єднань.

Виконання виміру люфтів у системах керування.

Контроль вилок карданів трансмісії.

5. Обслуговування двигуна та технічних рідин.

Огляд агрегатів, шлангів і трубопроводів паливної, масляної й гідравлічної систем.

Огляд фільтроелементів, магнітних пробок.

Перевірка рівня мастила в мастилосистемі, коробці приводів.

Обслуговування гідросистеми, перевірка внутрішньої герметичності, огляд трубопроводів, агрегатів і їх з'єднань.

6. Додаткові системи та особливі види ТО.

Огляд регулятора температури, огляд трубопроводів і агрегатів систем кондиціонування.

Вивчення особливостей та процедур сезонного технічного обслуговування.

7. Діагностика, пошук та усунення несправностей.

Опанування методів діагностування двигуна, кузова, підвіски, трансмісії та коліс.

Вивчення характерних відмов і несправностей двигунів і функціональних систем.

Організація процесу пошуку й усунення несправностей ТЗ.

Складання алгоритмів пошуку й усунення несправностей.

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання полягає у вивченні конструкції й конструктивно-експлуатаційних властивостей однієї із систем ТЗ і технології її обслуговування. Об'єктами завдання можуть бути різні функціональні системи ТЗ.

Зміст індивідуального завдання:

- принципова схема функціональної системи ТЗ;
- опис конструкції й призначення основних агрегатів системи;
- аналіз конструктивно-експлуатаційних властивостей системи;
- розробка пропозицій з удосконалення й доробки системи.

Звітність з практики

Підсумковий контроль передбачає виконання здобувачами звітів за результатами практики та захист поданих матеріалів.

Останні 2-3 дні проходження практики відводяться на узагальнення матеріалів та оформлення звіту з практики (щоденника практики).

Кожен студент повинен оформити результати практики у вигляді звіту (щоденника практики) обсягом 10-15 аркушів друкованого тексту.

Звіт з практики перевіряється і затверджується керівником практики.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Теоретичні знання структури типового АТП	0...20	—	0...20
Теоретичні знання правил з охорони праці	0...20	—	0...20
Регламенти ТО, ТР, ТЕ	0...20	—	0...20
Структура ЕТД	0...20	—	0...20
Захист звіту навчальної практики	0...20	—	0...20
Усього за семестр	0...100		

4.2. Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

5. ПОЛІТИКА КУРСУ

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Кодексом етичної поведінки», «Кодексом академічної доброчесності» ХАІ та виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Виявлення ознак академічної недоброчесності регламентуються Статутом ХАІ, «Кодексом академічної доброчесності», Положенням «Про академічну доброчесність» та ін. нормативними та законодавчими документами.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, куратором групи, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома керівництва університету, студентського самоврядування / омбудсмена.

Вирішення конфліктних ситуацій, що виникають, регламентуються Положенням «Про комісію з академічної доброчесності» та ін. нормативними та законодавчими документами.

Відображається процедура відпрацювання пропущених занять (знаходження на лікарняному, мобільність та ін.), невиконаних завдань тощо.

Нормативно-правове забезпечення норм академічної етики, політики курсу та впровадження принципів академічної доброчесності ХАІ розміщено на сайті: <https://education.khai.edu/normative/>

6 ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Канарчук В.Е., Лудченко О.А., Чигринець А.Д. Експлуатаційна надійність автомобілів: Підручник: У 2 ч., 4 кн. – К.: Вища шк., 2000. – Ч. 1: кн. 1. – 609 с., кн. 2. – 458 с.; Ч.2: кн. 3 – 321 с., кн. 4. – 552 с.

2. Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту. – К.: Мінтранспорт України, 1998.

3. Курніков І.П., Корольов М.К., Токаренко В.М. Технологічне проектування підприємств автомобільного транспорту: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 1993. – 191 с.